

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 6. oktober 2020
(OR. en)

11408/20

Interinstitutionel sag:
2020/0030 (NLE)

SOC 589
EMPL 428
ECOFIN 876
EDUC 349

LOVGIVNINGSMÆSSIGE RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.: RÅDETS AFGØRELSE om retningslinjer for medlemsstaternes
beskæftigelsespolitikker

RÅDETS AFGØRELSE (EU) 2020/...

af ...

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 148, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

efter høring af Regionsudvalget,

under henvisning til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget³, og

ud fra følgende betragtninger:

¹ Udtalelse af 10.7.2020 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

² EUT C 232 af 14.7.2020, s. 18.

³ Udtalelse af 18.9.2020 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (1) Medlemsstaterne og Unionen skal arbejde hen imod udviklingen af en samordnet strategi for beskæftigelse og særligt for fremme af en velkvalificeret, veluddannet og smidig arbejdsstyrke samt arbejdsmarkeder, der er fremtidsorienterede og reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål om fuld beskæftigelse og fremskridt på det sociale område, afbalanceret vækst, et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, der er fastsat i artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union. Medlemsstaterne skal betragte beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordne deres indsats i den henseende i Rådet under hensyntagen til national praksis, for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar.
- (2) Unionen skal bekæmpe social udstødelse og forskelsbehandling og fremme social retfærdighed og beskyttelse samt ligestilling mellem kvinder og mænd, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder. Ved fastlæggelsen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktiviteter skal den tage hensyn til de krav, der er knyttet til fremme af et højt beskæftigelsesniveau, sikring af passende social beskyttelse, bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, et højt niveau for uddannelse og erhvervsuddannelse og beskyttelse af menneskers sundhed, jf. artikel 9 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

- (3) I overensstemmelse med TEUF har Unionen udarbejdet og gennemført politikinstrumenter til samordning af de økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikkerne. Som led i disse instrumenter udgør retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker ("retningslinjerne"), der er fastsat i bilaget til denne afgørelse, sammen med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker, der er fastsat i Rådets henstilling (EU) 2015/1184¹, de integrerede retningslinjer. De skal være retningsgivende for gennemførelsen af politikkerne både i medlemsstaterne og i Unionen, hvilket er udtryk for den indbyrdes afhængighed medlemsstaterne imellem. Det således fremkomne sæt koordinerede europæiske og nationale politikker og reformer skal tilsammen udgøre en passende overordnet sammensætning af bæredygtige økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker, hvilket bør afføde positive afsmittende virkninger.

¹ Rådets henstilling (EU) 2015/1184 af 14. juli 2015 om overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Den Europæiske Unions økonomiske politikker (EUT L 192 af 18.7.2015, s. 27).

- (4) Retningslinjerne er forenelige med stabilitets- og vækstpagten, nugældende EU-lovgivning og forskellige EU-initiativer, herunder Rådets henstilling af 22. april 2013¹ ("ungdomsgarantien"), Rådets henstilling af 15. februar 2016², Rådets henstilling af 19. december 2016³, Rådets henstilling af 15. marts 2018⁴, Rådets henstilling af 22. maj 2018⁵, Rådets henstilling af 22. maj 2019⁶, Rådets henstilling af 8. november 2019⁷ og Rådets henstilling af 10. marts 2014⁸.

¹ Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti (EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1).

² Rådets henstilling af 15. februar 2016 om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet (EUT C 67 af 20.2.2016, s. 1).

³ Rådets henstilling af 19. december 2016 om opkvalificeringsforløb (EUT C 484 af 24.12.2016, s. 1).

⁴ Rådets henstilling af 15. marts 2018 om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet (EUT C 153 af 2.5.2018, s. 1).

⁵ Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1).

⁶ Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet (EUT C 189 af 5.6.2019, s. 4).

⁷ Rådets henstilling af 8. november 2019 om adgang til social beskyttelse for arbejdstagere og selvstændige (EUT C 387 af 15.11.2019, s. 1).

⁸ Rådets henstilling af 10. marts 2014 om en kvalitetsramme for praktikophold (EUT C 88 af 27.3.2014, s. 1).

- (5) Det europæiske semester kombinerer de forskellige instrumenter i en overordnet ramme for integreret og multilateral samordning og overvågning af økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker. Samtidig med at der i det europæiske semester tilstræbes miljømæssig bæredygtighed, produktivitet, retfærdighed og stabilitet, integreres principperne fra den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre interessenter. Det understøtter opfyldelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling. Unionens og medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker og økonomiske politikker bør gå hånd i hånd med Europas omstilling til en klimaneutral, miljømæssigt bæredygtig og digital økonomi og forbedre konkurrenceevnen, fremme innovation, social retfærdighed og lige muligheder samt tackle uligheder og regionale skævheder.
- (6) Klimaændringer og miljørelaterede udfordringer, globalisering, digitalisering og demografiske forandringer vil forvandle de europæiske økonomier og samfund. Unionen og dens medlemsstater bør samarbejde om effektivt at håndtere disse strukturelle faktorer og tilpasse eksisterende systemer efter behov i anerkendelse af den tætte indbyrdes afhængighed mellem medlemsstaternes økonomier og arbejdsmarkeder og tilknyttede politikker. Dette kræver en koordineret, ambitiøs og effektiv politisk indsats både på EU-plan og nationalt plan i overensstemmelse med TEUF's og Unionens bestemmelser om økonomisk styring. Denne politiske indsats bør omfatte fremme af bæredygtige investeringer, et fornyet tilsagn om strukturreformer i en hensigtsmæssig rækkefølge, som øger produktiviteten, den økonomiske vækst, den sociale og territoriale samhørighed, den opadgående konvergens, modstandsdygtigheden og udøvelsen af finanspolitisk ansvarlighed. Den bør kombinere foranstaltninger på udbuds- og efterspørgselssiden, samtidig med at der tages hensyn til deres miljømæssige, beskæftigelsesmæssige og sociale konsekvenser.

- (7) Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen proklamerede den europæiske søjle for sociale rettigheder¹ ("søjlen"). Søjlen hviler på 20 principper og rettigheder til støtte for velfungerende og retfærdige arbejdsmarkeder og velfærdssystemer, som er struktureret omkring følgende tre kategorier: Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår, social beskyttelse og social inklusion. Disse principper og rettigheder er retningsgivende for Unionens strategi og sikrer, at omstillingen til klimaneutralitet og miljømæssig bæredygtighed, digitalisering og demografiske forandringer er socialt rimelig og retfærdig. Søjlen fungerer som referenceramme for overvågning af medlemsstaternes resultater på beskæftigelsesområdet og det sociale område, for fremme af reformer på nationalt, regionalt og lokalt plan og for forening af det "sociale område" og "markedet" i nutidens moderne økonomi, herunder ved at fremme den sociale økonomi.
- (8) Arbejdsmarkedsreformer, herunder de nationale lønfastsættelsesmekanismer, bør følge national praksis for arbejdsmarkedsdialog og give tilstrækkelig mulighed for en bred anskuelse af samfundsøkonomiske aspekter, herunder forbedring af bæredygtighed, konkurrenceevne, innovation, jobskabelse, politikker for livslang læring og uddannelse, arbejdsvilkår, uddannelse og færdigheder, folkesundhed, inklusion og realindkomst.

¹ Interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder (EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10).

- (9) Medlemsstaterne og Unionen bør sikre, at de sociale, beskæftigelsesmæssige og økonomiske virkninger af covid-19-krisen afbødes, og at omstillingen er fair og socialt retfærdig, og at den styrker genopretningen og indsatsen hen imod et inkluderende og modstandsdygtigt samfund, hvor borgerne beskyttes og har mulighed for selv at foregribe og håndtere forandringer, og hvor de aktivt kan deltage i samfundet og økonomien. Alle former for forskelsbehandling bør håndteres. Der bør sikres adgang og muligheder for alle, og fattigdom og social udstødelse, også blandt børn, bør reduceres, navnlig ved at sikre velfungerende arbejdsmarkeder og sociale beskyttelsessystemer og ved at fjerne hindringer for uddannelse, erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedsdeltagelse, herunder gennem investeringer i førskoleundervisning og børnepasning og i digitale færdigheder. Rettidig og lige adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje og økonomisk overkommelige sundhedsydelser, herunder forebyggelse og fremme af sundhedspleje, er især relevant i lyset af covid-19-krisen og i en kontekst med aldrende samfund. Potentialet hos personer med handicap til at bidrage til økonomisk vækst og social udvikling bør i højere grad udnyttes. I takt med at nye økonomiske modeller og forretningsmodeller vinder indpas på Unionens arbejdspladser, er også ansættelsesforholdene under forandring. Medlemsstaterne bør sikre, at ansættelsesforhold, der opstår som følge af nye arbejdsformer, bevarer og styrker Europas sociale model.

- (10) De integrerede retningslinjer bør danne grundlag for landespecifikke henstillinger, som Rådet eventuelt måtte rette til medlemsstaterne. Medlemsstaterne bør fuldt ud gøre brug af Den Europæiske Socialfond og andre EU-fonde, herunder Fonden for Retfærdig Omstilling og InvestEU, for at fremme beskæftigelse, sociale investeringer, social inklusion, tilgængelighed, opkvalificerings- og omskolingsmuligheder for arbejdsstyrken, livslang læring og uddannelse af høj kvalitet for alle, herunder digitale færdigheder. Selv om de integrerede retningslinjer er rettet til medlemsstaterne og Unionen, bør de gennemføres i partnerskab med alle nationale, regionale og lokale myndigheder og i tæt samarbejde med parlamenter samt med arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for civilsamfundet.
- (11) Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse bør overvåge, hvordan de relevante politikker gennemføres i lyset af retningslinjerne for beskæftigelsespolitikkerne i overensstemmelse med deres respektive traktatbaserede mandater. Disse udvalg og andre af Rådets forberedende organer, der er involveret i samordningen af de økonomiske og sociale politikker, bør arbejde tæt sammen. Den politiske dialog mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bør opretholdes, navnlig hvad angår retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker.
- (12) Udvalget for Social Beskyttelse blev hørt —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Herved vedtages retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker ("retningslinjerne"), jf. bilaget. Retningslinjerne udgør en del af de integrerede retningslinjer.

Artikel 2

Medlemsstaterne tager hensyn til retningslinjerne, når de fastlægger deres beskæftigelsespolitikker og reformprogrammer, som indberettes i overensstemmelse med artikel 148, stk. 3, i TEUF.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ..., den ...

På Rådets vegne

Formand

Retningslinje 5: Skabe øget efterspørgsel efter arbejdskraft

Medlemsstaterne bør aktivt fremme en bæredygtig social markedsøkonomi samt fremme og støtte investeringer i skabelsen af job af høj kvalitet. Med henblik herpå bør de mindske de hindringer for nyansættelse, som virksomheder møder, fremme ansvarligt entreprenørskab og reel selvstændig erhvervsvirksomhed samt navnlig støtte oprettelsen af og væksten i mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, herunder gennem adgang til finansiering. Medlemsstaterne bør aktivt fremme udviklingen af den sociale økonomi, fremme social innovation og sociale virksomheder samt tilskynde til disse innovative arbejdsformer, skabe jobmuligheder af høj kvalitet og sociale fordele på lokalt plan.

I lyset af de alvorlige økonomiske og sociale konsekvenser af covid-19-pandemien, bør veludformede arbejdsfordelingsordninger og lignende ordninger være tilgængelige for at opretholde beskæftigelsen, begrænse tab af arbejdspladser og forebygge langsigtede negative virkninger på økonomien, virksomheder og menneskelig kapital. Veludformede ansættelsesincitamenter og omskolingsforanstaltninger bør tages i betragtning for at støtte jobskabelse i forbindelse med genopretningen.

Beskatningen bør flyttes fra arbejdskraftbeskatning til andre beskatningskilder, der i højere grad støtter beskæftigelse og inklusiv vækst, og som samtidig er i overensstemmelse med klima- og miljømål, under hensyntagen til skattesystemets omfordelende virkning, samtidig med at der værnes om indtægterne til passende social beskyttelse og vækstfremmende udgifter.

Medlemsstater, herunder dem, der har indført nationale mekanismer til fastlæggelse af en lovbestemt mindsteløn, bør sikre en reel inddragelse af arbejdsmarkedets parter på en gennemsigtig og forudsigelig måde, således at lønningerne kan justeres tilstrækkeligt i forhold til udviklingen i produktivitet og således, at der sikres rimelige lønninger, der muliggør en anstændig levestandard, idet der lægges særlig vægt på de lavere og mellemste indkomstgrupper med henblik på opadgående konvergens. Lønfastsættelsesmekanismer bør tage hensyn til økonomiske resultater i de forskellige regioner og sektorer. Medlemsstaterne bør fremme social dialog og kollektive forhandlinger med henblik på lønfastsættelse. Medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter bør i respekt for den nationale praksis og for arbejdsmarkedets parters uafhængighed sikre, at alle arbejdstagere har tilstrækkelige og fair lønninger ved direkte eller indirekte at drage fordel af kollektive overenskomster eller passende lovbestemte mindstelønninger, idet der tages hensyn til den deraf følgende indvirkning på konkurrenceevne, jobskabelse og fattigdom blandt personer i arbejde.

Retningslinje 6: Styrke udbuddet af arbejdskraft og forbedre adgangen til beskæftigelse, færdigheder og kompetencer

På baggrund af teknologiske og miljømæssige omstillinger samt demografiske forandringer bør medlemsstaterne fremme bæredygtighed, produktivitet, beskæftigelsesegnethed og menneskelig kapital, der støtter relevant viden og relevante færdigheder og kompetencer gennem hele livet, og som imødekommer de aktuelle og fremtidige behov på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør også tilpasse og investere i deres uddannelsessystemer for at tilbyde inklusiv uddannelse af høj kvalitet, herunder erhvervsrettet uddannelse, og adgang til digital læring. Medlemsstaterne bør arbejde sammen med arbejdsmarkedets parter, uddannelsesudbydere, virksomheder og andre interessenter for at afhjælpe strukturelle svagheder i deres uddannelsessystemer og forbedre deres kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans også med henblik på at muliggøre miljømæssig og digital omstilling. Der bør lægges særlig vægt på udfordringer for lærerfaget, herunder ved at investere i lærernes digitale færdigheder. Uddannelsessystemerne bør udstyre alle lærende med de vigtigste kompetencer, herunder grundlæggende og digitale færdigheder samt tværgående færdigheder, for at skabe grundlag for tilpasningsevne og modstandsdygtighed gennem hele livet. Medlemsstaterne bør stræbe efter at styrke bestemmelserne om en individuel ret til uddannelse og sikre, at den kan overføres ved erhvervsskift, herunder gennem individuelle læringskonti, når det er relevant. De bør sætte alle i stand til at foregribe og bedre tilpasse sig arbejdsmarkedets behov, navnlig gennem løbende opkvalificering og omskoling og integreret vejledning og rådgivning, med henblik på at støtte fair og retfærdige omstillinger for alle, idet de sociale resultater styrkes, manglen på arbejdskraft afhjælpes, økonomiens generelle modstandsdygtighed over for chok forbedres, og de nødvendige tilpasninger efter covid-19-krisen mindskes.

Medlemsstaterne bør fremme lige muligheder for alle ved at afhjælpe uligheder i uddannelsessystemerne, herunder ved at give adgang til førskoleundervisning af god kvalitet. De bør højne det generelle uddannelsesniveau, nedbringe antallet af unge, der forlader skolen for tidligt, sikre øget adgang til og gennemførelse af erhvervsrettede uddannelser (VET) og videregående uddannelser samt øge voksnes deltagelse i efter-og videreuddannelse, navnlig blandt lærende fra ugunstigt stillede miljøer og de lavest kvalificerede. Idet medlemsstaterne tager hensyn til de nye krav i digitale, grønne og aldrende samfund, bør de styrke arbejdsbaseret læring i deres VET-systemer, herunder ved hjælp af effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet, og øge antallet af personer med en afsluttende eksamen inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik både i VET-systemer og på videregående uddannelser, navnlig antallet af kvinder. Derudover bør medlemsstaterne: øge de videregående uddannelsers og, hvor det er relevant, forskningens relevans for arbejdsmarkedet, forbedre færdighedsovervågning og -prognostisering, gøre færdighederne mere synlige og kvalifikationer sammenlignelige, herunder de færdigheder og kvalifikationer, der er tilegnet i udlandet, og øge mulighederne for at få anerkendt og valideret færdigheder og kompetencer, der er erhvervet uden for det formelle uddannelsessystem. De bør opgradere og udvide udbuddet og udnyttelsen af fleksibel erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. Medlemsstaterne bør også hjælpe lavtuddannede voksne til at opretholde eller udvikle deres langsigtede beskæftigelsesegnethed ved at øge adgangen til og udnyttelsen af læringsmuligheder af høj kvalitet ved hjælp af gennemførelsen af opkvalificeringsforløb, herunder en vurdering af færdigheder, et tilbud om uddannelse, der matcher mulighederne på arbejdsmarkedet, samt validering og anerkendelse af de erhvervede færdigheder.

Medlemsstaterne bør give arbejdsløse og inaktive personer effektiv, rettidig, koordineret og skræddersyet bistand i form af støtte til jobsøgning, uddannelse og omskoling og adgang til andre støttetjenester, idet der tages særlig hensyn til sårbare grupper og personer, der er særligt berørt af den grønne og den digitale omstilling og af covid-19-krisen. Samlede strategier, der omfatter tilbundsående individuelle vurderinger af arbejdsløse, bør tilstræbes snarest muligt og senest efter 18 måneders arbejdsløshed med henblik på at forebygge og væsentligt nedbringe langtidsledigheden og den strukturelle arbejdsløshed. Ungdomsarbejdsløsheden og problemet med unge, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET), bør fortsat behandles gennem forebyggelse af skolefrafald og strukturel forbedring af overgangen fra skole til arbejdsliv, herunder gennem fuld gennemførelse af ungdomsgarantien.

Medlemsstaterne bør sigte mod at fjerne hindringer for og manglende incitament til arbejdsmarkedsdeltagelse og skabe incitamenter hertil, navnlig for personer med lav indkomst, sekundære forsørgere og de personer, der befinder sig længst væk fra arbejdsmarkedet.

Medlemsstaterne bør støtte et arbejdsmiljø, der er tilpasset personer med handicap, herunder gennem målrettede finansielle støttetiltag og tjenesteydelser, som sætter personer med handicap i stand til at deltage på arbejdsmarkedet og i samfundet.

Forskellen i mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens og løngabet mellem mænd og kvinder bør tackles. Medlemsstaterne bør sikre ligestilling mellem kønnene og øget arbejdsmarkedsdeltagelse blandt kvinder, herunder ved at sikre lige muligheder og karriereudvikling og fjerne hindringer for deltagelse i lederskab på alle niveauer af beslutningstagningen. Der bør sikres lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi samt løngennemsigtighed. Forening af arbejds-, familie- og privatliv for både kvinder og mænd bør fremmes, navnlig gennem adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje, førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet.

Medlemsstaterne bør sikre, at forældre og andre med omsorgsforpligtelser gives mulighed for at benytte sig af passende familieorlovsordninger og fleksible arbejdsordninger med henblik på at forene arbejds-, familie- og privatliv, og bør fremme en afbalanceret udnyttelse af disse rettigheder mellem kvinder og mænd.

Retningslinje 7: Forbedre arbejdsmarkedernes funktion og effektiviteten af den sociale dialog

For at drage fordel af en dynamisk og produktiv arbejdsstyrke og nye arbejdsmønstre og forretningsmodeller bør medlemsstaterne arbejde sammen med arbejdsmarkedets parter om at sikre fair, gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår og samtidig sikre balance mellem rettigheder og forpligtelser. De bør mindske og forhindre segmentering på arbejdsmarkedet, bekæmpe sort arbejde og proformaselvstændig beskæftigelse og fremme overgangen til tidsubegrænsede ansættelsesforhold. Jobbeskyttelsesregler, arbejdsret og institutioner bør alle sikre både passende rammer for rekruttering og den nødvendige fleksibilitet til arbejdsgiverne, så de hurtigt kan tilpasse sig ændringer i den økonomiske kontekst, samtidig med at arbejdstagerrettighederne beskyttes, og der sikres social beskyttelse, et passende sikkerhedsniveau og sunde, sikre og veltilpassede arbejdsmiljøer for arbejdstagerne, herunder i lyset af de risici, som forårsages af covid-19-krisen. Det er vigtigt at fremme anvendelsen af fleksible arbejdsordninger, f.eks. telearbejde, for at bevare arbejdspladser og holde gang i produktionen i forbindelse med covid-19-krisen. Ansættelsesforhold, der fører til usikre arbejdsvilkår, bør hindres, herunder for platformsarbejders vedkommende og ved at bekæmpe misbrug af atypiske kontrakter. Der bør sikres adgang til effektiv og upartisk tvistbilæggelse og ret til genoprejsning, herunder passende erstatning, i tilfælde af uberettiget afskedigelse.

Politikkerne bør sigte mod at forbedre og støtte deltagelse i og matchning på arbejdsmarkedet samt erhvervsskift, herunder i ugunstigt stillede regioner. Medlemsstaterne bør effektivt aktivere og støtte personer, der kan deltage på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør styrke effektiviteten af de aktive arbejdsmarkedspolitikker ved at øge deres målrettethed, rækkevidde og dækning og ved at skabe en bedre sammenkædning med sociale tjenesteydelser og indkomststøtte til de arbejdsløse, mens de søger arbejde, og med udgangspunkt i deres rettigheder og forpligtelser. Medlemsstaterne bør tilstræbe mere effektive og virkningsfulde offentlige arbejdsformidlinger ved at sikre rettidig og skræddersyet bistand til at støtte jobsøgende, understøtte aktuelle og fremtidige behov på arbejdsmarkedet og gennemføre resultatbaseret forvaltning.

Medlemsstaterne bør give de arbejdsløse passende arbejdsløshedsunderstøttelse af en rimelig varighed i overensstemmelse med deres bidrag og de nationale regler for støtteberettigelse. Selv om en midlertidig lempelse af kravene til støtteberettigelse og en forlængelse af ydelsesperioden bør overvejes for at afbøde virkningen af covid-19, bør arbejdsløshedsunderstøttelse ikke forhindre en hurtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet, og den bør være ledsaget af aktive arbejdsmarkedspolitikker.

Mobiliteten blandt lærende og arbejdstagere bør støttes i passende grad ud fra en målsætning om at forbedre færdigheder og beskæftigelsesegnetheden og fuldt ud at udnytte potentialet på det europæiske arbejdsmarked, samtidig med at der sikres fair vilkår for alle med aktiviteter på tværs af grænser, og der sker en intensivning af det administrative samarbejde mellem de nationale forvaltninger med hensyn til mobile arbejdstagere med støtte fra den nyoprettede Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed. Der bør ydes støtte til mobiliteten for arbejdstagere i kritiske erhverv og for grænsearbejdere, sæsonarbejdere og udstationerede arbejdstagere i tilfælde af midlertidige grænselukninger, der udløses af covid-19-pandemien, med forbehold af folkesundhedsmæssige hensyn. Hindringer for mobilitet inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse, for overførsel af arbejdsmarkedspensioner og personlige pensioner og for anerkendelse af kvalifikationer bør fjernes, og anerkendelse af kvalifikationer bør gøres nemmere. Medlemsstaterne bør træffe foranstaltninger til at sikre, at administrative procedurer ikke udgør en unødvendig hindring for, at arbejdstagere, herunder grænsearbejdere, kan påbegynde et ansættelsesforhold i en anden medlemsstat. Medlemsstaterne bør desuden forhindre misbrug af de gældende regler og aktivt forholde sig til de underliggende årsager til potentiel "hjerneflugt" fra visse regioner, herunder ved hjælp af passende regionale udviklingsforanstaltninger.

Medlemsstaterne bør med udgangspunkt i deres eksisterende nationale praksis og med henblik på at opnå en mere effektiv social dialog og bedre socioøkonomiske resultater sikre en rettidig og meningsfuld inddragelse af arbejdsmarkedets parter i udformningen og gennemførelsen af beskæftigelsesmæssige, sociale og, hvis det er relevant, økonomiske reformer og politikker, herunder ved at yde støtte til øget kapacitet hos arbejdsmarkedets parter. Medlemsstaterne bør fremme social dialog og kollektive forhandlinger. Arbejdsmarkedets parter bør tilskyndes til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på områder, der er relevante for dem, i fuld respekt for deres uafhængighed og retten til kollektive skridt.

Hvor det er relevant, bør medlemsstaterne med udgangspunkt i deres eksisterende nationale praksis tage hensyn til relevante civilsamfundsorganisationers erfaringer med beskæftigelse og sociale spørgsmål.

Retningslinje 8: Fremme lige muligheder for alle, støtte social inklusion og bekæmpe fattigdom

Medlemsstaterne bør fremme rummelige arbejdsmarkeder, der er åbne for alle, ved at iværksætte effektive foranstaltninger til bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling og fremme af lige muligheder for alle, navnlig for grupper, der er underrepræsenterede på arbejdsmarkedet, idet de lægger behørig vægt på den regionale og territoriale dimension. De bør sikre ligebehandling med hensyn til beskæftigelse, social beskyttelse, sundheds- og langtidspleje, uddannelse og adgang til varer og tjenesteydelser, uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Medlemsstaterne bør modernisere de sociale beskyttelsessystemer for at yde tilstrækkelig, effektiv, virkningsfuld og bæredygtig social beskyttelse for alle igennem alle faser af livet, idet social inklusion og opadgående social mobilitet fremmes, der gives incitamenter til at deltage på arbejdsmarkedet, sociale investeringer støttes, fattigdom bekæmpes, og uligheder afhjælpes, herunder gennem udformningen af deres skatte- og socialsikringssystemer og ved at vurdere politikernes fordelingsmæssige virkning. En supplerende af de universelle strategier med udvalgte strategier vil forbedre effektiviteten af de sociale beskyttelsessystemer. Moderniseringen af de sociale beskyttelsessystemer bør også sigte mod at forbedre deres modstandsdygtighed over for mange forskellige udfordringer, f.eks. dem, der er forbundet med covid-19-udbruddet.

Medlemsstaterne bør udvikle og integrere de tre områder af aktiv inklusion: tilstrækkelig indkomststøtte, rummelige arbejdsmarkeder og adgang til støttetjenester af høj kvalitet for at opfylde individuelle behov. De sociale beskyttelsessystemer bør sikre tilstrækkelige mindsteindkomstydelser for alle, som ikke har tilstrækkelige ressourcer, og fremme social inklusion ved at tilskynde mennesker til at deltage aktivt på arbejdsmarkedet og i samfundet, herunder ved hjælp af målrettet levering af sociale tjenesteydelser.

Et udbud af tjenesteydelser af høj kvalitet, der er økonomisk overkommelige og tilgængelige, såsom førskoleundervisning og børnepasning, skolefritidsordning, uddannelse, bolig og sundheds- og langtidspleje, er en nødvendig forudsætning for at sikre lige muligheder. Der bør lægges særlig vægt på at bekæmpe fattigdom og social udstødelse, herunder fattigdom blandt personer i arbejde og børnefattigdom, herunder i forbindelse med virkningerne af covid-19-krisen. Medlemsstaterne bør sikre, at alle, herunder børn, har adgang til grundlæggende tjenesteydelser. Medlemsstaterne bør sikre, at trængende og udsatte mennesker gives adgang til passende sociale boliger eller tilstrækkelig boligstøtte, og håndtere energifattigdom. Der bør tages hensyn til de særlige behov, herunder for tilgængelighed, som personer med handicap har i forbindelse med disse tjenesteydelser. Hjemløshed bør bekæmpes målrettet. Medlemsstaterne bør sikre rettidig adgang til forebyggende og helbredende sundhedspleje og langtidspleje til overkommelige priser og af god kvalitet, samtidig med at de sikrer bæredygtighed på lang sigt.

I betragtning af den stigende levealder og de demografiske forandringer bør medlemsstaterne sikre pensionssystemernes tilstrækkelighed og bæredygtighed for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende og samtidig sikre, at kvinder og mænd har lige muligheder for at optjene pensionsrettigheder, herunder gennem tillægsordninger, der sikrer en tilstrækkelig indkomst i alderdommen. Pensionsreformer bør understøttes af politikker, som har til formål at mindske forskellen mellem mænd og kvinder med hensyn til pensioner, og foranstaltninger til forlængelse af arbejdslivet, som f.eks. forhøjelse af den reelle pensionsalder, og bør udarbejdes inden for rammerne af strategier for aktiv aldring. Medlemsstaterne bør etablere en konstruktiv dialog med arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter og muliggøre en passende gradvis anvendelse af reformerne.
